

MUSTAFA KIRIKÇI

12 Nisan 1926 tarihinde Konya-Bozkır ilçesinin Sopran (Badurdu) köyünde dünyaya geldi. 12 Ekim 1959'da öğretmenlikten istifa etti. Şubat 1968'de tekrar vazifeye döndü. 1971 tarihinde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesine girdi ve 20 Mart 1979'da İstanbul İmam Hatip Lisesi Edebiyat Öğretmeni iken emekli oldu. 1960'dan sonra Nur, Bediülbeyan, Bediüzzaman gibi gazeteler yayınladı.

"Risale-i Nur'dan önce"

"İlkokulu, nahiyemiz olan Ahırlı'nın bölge yatılısında bitirdikten sonra, 1940 yılının Temmuz ortasında Eskişehir-Çifteler Köy Enstitüsünde tahsile başladım. Burada beş sene, yazlı kışlı, iş ağırlıklı çalışmalardan sonra kendi köyüme öğretmen tayin edildim. Enstitüde sistem, '*köy kalkınması ve köyün canlandırılması*' üzerine bina edildiğinden, bizler de o gençlik yıllarımızda bütün kuvvetimizle, aynı davâ uğruna olağanüstü gayretlerde bulunuyorduk.

"Her şeyde olduğu gibi, mezkûr sistemin de elbette menfaatli ve mazarratlı yönleri vardı. Bir defa en büyük eksiğimiz, maneviyat ve bilgi yönünden, hemen hemen tamamiyle boş ve noksan bırakılmış olmamızdı. Güya bizler, ağır ziraat işleriyle birlikte, inşaat, marangozluk, demircilik gibi san'at çalışmalarında maharetler kazanıp, bu sanatları ve maharetlerimizi de aynı çalışma temposu içerisinde köylüye ve köy çocuklarına aktarmış olacaktık. Bizlere verilen arazileri de, atımız ve arabamızla yine kendimiz ekip biçecek ve mahsul alacaktık.

"Tabii bu tutmadı ve olmadı. Çünkü iş, bir vasıta ve alet olması lâzım gelirken vasıta olmaktan çıkarılıp; gaye ve maksat haline getirildiği için çok mahzurları görüldü ve o sistemden, kısa bir zaman sonra vazgeçildi.

"Ben köyümde iken, ta talebeliğimden gelen bir okuma merakı ile, o zamanın neşriyatından gazete ve mecmuaların hemen hepsini gözden geçiriyordum. Fakat bunlar, şimdiki zamana göre pek mahdut ve dar bir daireye münhasır idi. Hele o zamanlarda, şimdiki kitap neşriyatının belki binde biri de meydanda yoktu. Bilhassa dini sahada hiçbir bilgiye ve malûmata sahip değildim. Her ne oldu ise, 1950'den sonar her çeşit eser, bilhassa gazete ve mecmualar olmak üzere, ortalığa coşkun bir sel gibi yayılmaya başladı. O sıralarda benim fikriyatıma yeni bir ufuk açan milliyetçi gazeteler ve dergiler olmuştur. Onlardan bilhassa haftalık Orkun mecmuasının üzerimdeki tesirlerini hiç unutamam.

"Risale-i Nur ile temas"

"Bediüzzaman Said Nursi ismini ve Risale-i Nur'u zannediyorum ilk defa yine kendi köyümde iken Serdengeçti mecmuasından öğrendim, bu mecmuayı da devamlı

takip ediyordum. Derginin Ağustos 1952 tarih ve 17 sayılı resimli kapağında, '*Said Nursi 20. Asır Karanlığını Delerken*' başlığı ile beraber bir de şöyle bir dörtlük vardı:

"Çık neredesin, zuhur et, biz seni bekliyoruz.

"Yıllardır yollarında yorgun, emekliyoruz.

"Musa ol! Hakka yüksel, tecelli et de Tur'a;

"Zulmet yıkılsın gitsin, cihan garkolsun Nura.

"O sıralarda, Eşref Edib'in yazdığı Tarihçe kitabı da elime geçmişti. Osman Yüksel'in, Ankara'da kaldığı yere kadar giderek, Üstad hakkında kendisinden hem bilgi edindim, hem de Risalelerden üç tane teksir edilmiş küçük kitap aldım. Bunlar "*İman Hakikatları*", "*Nur Aleminin Bir Anahtarı*" gibi risalelerdi. Bu risaleleri kendisine üniversiteli talebelerin getirdiğini ve isteyenlere vermesini söylediklerini de anlatarak kitapları, sakladığı yerden, yani kütüphanesinin arka yerlerinden çıkarıp bana vermişti. Ben ondan, Üstad'ın bütün eserlerini soruyorum ve istiyordum.

"Yine aynı günlerde, Ankara'dan Eskişehir üzeri İstanbul'a gideceğimi anlatmam üzerine, bana, Eskişehir'de saatçı iki kardeşin adresini verdi ve onlardan külliyyatı elde edebileceğimi söyledi. Bunlar, saatçı iki kardeş, merhum Şükrü ve Muhittin Yürüten isimli çok kıymetli iki Nur talebesiydi ve ikisi bir dükkânda beraber çalışıyorlardı.

"Eskişehir'de kendilerini buldum. Nurların tamamını almak için geldiğimi anlatınca beni çok hoş karşıladılar. Ben de doğrusu böyle berrak simalı ve Nur karakterli kimselerin yanında çok duygulandım. Şükrü ve Muhittin kardeşlerden eski ve yeni yazılı olmak üzere ne bulabildimse, hepsi teksir birçok kitap aldım. Bunlardan İnebolu teksiri, iki ciltlik Asâ-yı Musa hâlâ elimdedir. Eskişehir'de bana, Süleymaniye-Kirazlı Mescit Sokağındaki 46 nolu adresi de bildirdiler. İstanbul'a gelince 46'daki Ahmed Aytimur'dan da birçok kitap alıp bavulumu doldurdum. Risaleleri incelemeye başlamıştım. Bilhassa yaz tatilinin uzun günlerinde hiç usanmadan zevkle okuyordum.

"Askerlik hizmetinden sonra Akşehir'in Atsız köyü öğretmenliğine tayinim yapıldı. Zaten yedek subaylık hizmet süresinin yedi sekiz ayını da orada geçirmiştım. Merhum Bekir Berk de daha önce Akşehir'de avukatlık yapıyordu. Merhumun kendisi ile tanışmamız, Türk Milliyetçiler Derneğinin 1952 yılında Ankara'daki büyük kurultayında olmuştu. Akşehir'de, kader bizi yeniden birleştirmişti. Mesai vakitlerinin dışında hemen her gün bir araya gelir, uzun sohbetler ederdik, yiyip içmemiz dahi çok vakit beraber olurdu.

"İşte orada iken, yani Atsız köyünde öğretmen iken, bir Cuma sabahı ki, hiç unutmam, 1955 Aralık 31. gündür, evde bir boy abdesti alıp Akşehir'den Eskişehir tarafına giden bir otobüse atladım ve Emirdağ'a geldim. Bediüzzaman'ı ziyaret

edecektim. Akşehir'den hediye olarak bir de lokum kutusu elimde idi. Çarşıda etrafıma bakınıyor ve kimseyi tanımıyordum. Büyük Camiin yakınında, genişçe bir manifatura mağazası ve içinde de başında beresi olan bir şahıs gözüme ilişti. Meğer bu, merhum İbrahim Kantar imiş. Selâm verip dükkâna girdim ve kendisine niçin geldiğimi anlattım. Kantar bana, 'İşte evi' diye dükkânın karşı tarafında eski, basit bir evi gösterdi. Ve Üstad'ın çok hasta olduğunu, ziyaretçi kabul etmediğini de ilâve etti. 'Ama yine de bir haber edelim, hizmetçisi Konyalı Zübeyir şimdi buralardan geçer, ona söyleriz' dedi. Biraz oturduktan sonra merhum Zübeyir Ağabey geldi. Dükkânda o da bana, Üstad'ın hasta olduğunu anlatarak, gidip kendisi ile görüşeceğini ve orada benim biraz beklememi söyleyip ayrıldı.

"Beni heyecan sarmıştı, az sonra Zübeyir Ağabey döndü. Üstad'ın bana selâm gönderdiğini, '**Benim için, on tane hocadan daha ehemmiyetlidir,**' dediğini ifade ile, şimdi halinin müsait olmadığı için görüşemeyeceğini, '**ama ileride inşaallah görüşeceğiz**' sözlerini bana nakletti. Ben de; Üstadı görmeden gitmek istemediğimi kendisine ısrarla ve tekrarlar ifade ediyordum. Sonra şöyle bir yol buldu, dedi ki: '*Kardeşim, bugün Cuma, Üstad, her zaman çıkmaz, ama İnşaallah bu Cuma camiyeye çıkar, sen de orada görmüş olursun.*'

"Ben erkenden abdest alıp, Çarşı Camiinin üst mahfelinde Üstad'ın geleceği yerin yanına oturdum ve beklemeye başladım. Camide vaaz veriliyordu, cemaat dolmuştu, tam ezan okunacağı esnada, oturan cemaat birden ayağa kalktı; dönüp baktım, Koca Sultan, o bilinen cübbesi ve sarığı ile ve bütün haşmetiyle camiin üst mahfeline gelmiş ve cemaat da ona hürmeten ayağa kalkmıştı. Yanında Zübeyir Ağabey vardı, o anda gözüm, sanki Yavuz Sultan Selim Hanın canlı misalini görüyor gibiydi. Gelip tam yanıma oturdu. Namazlar kılındı, sonra dışarı çıkan halk, onun geçeceği caddenin iki yanına diziliyordu. Ben de aralarına katıldım. Üstad, sağ eli göğsünde halkı selâmlayarak ağır ağır yürüyüp gitti. Ben de kendisini işte o zaman rahatça seyretme imkânını bulmuş oldum. Böylece, Emirdağ'da daha fazla kalmadan, aynı gün yine otobüsle Akşehir'deki evime döndüm.

"Üstadı ziyaretlerim"

"**1956 senesinden** itibaren Üstadı bazen Isparta'da, bazen Emirdağ'da olmak üzere toplam on üç defa ziyaret ettim. Gittiğim her yolculuğu, sekiz oldu, on oldu diye sayardım. Öğretmenliğimi de Akşehir'den, Konya'nın Lâlebahçe ve sonra da Evdereşe okullarına naklettirmiştim. Buralarda iken, bilhassa son iki sene kaldığım Evdereşe'de, Risale-i Nur'a tam dalmış ve Nur Talebeleriyle de irtibata geçmiştim. Her üç dört ayda bir Üstada gidiyor manevi feyizler alıyordum. İlk Isparta seyahatimde Üstadı evinin dış kapısında dışarı çıkma üzere iken görüp elini öptüm. Orada ayak üzeri iken bana, Risale-i Nur'un Berlin üniversitesinde okunduğunu anlatarak, başımı sıvazladı ve yanındakilere de, *beni Hüsrev'e götürmelerini söyledi*. Gittik, Hüsrev Ağabey, evinde bana âdeta pırıl pırıl parıldayan bir evliya suretinde göründü. Tahmin ediyorum, iki saat kadar nasihatlarını ve sohbetlerini dinledim ve çok duygulandım.

"Daha sonraki ziyaretlerimde Üstadı, hep kendi odasında ve karyolası üzerindeki mütevazı yatakta oturmuş görüyordum. Bizlerle konuşurken, baş ucunda bir iki yastık, ayak ve bacak kısımlarını örten temiz bir yorganı göze çarpardı. Kendisini ekser ziyaretlerimde daima neşeli ve tebessüm eder vaziyette gördüm. Hiç asık çehreli ve çatık kaşlı görmedim, sanki hoş ve güzel bir kuş gibi idi. Çokça elini öpmek için yaklaştığımda, hemen şefkatle kucaklar ya alınımdan veya boynumdan öperdi. Şimdi ben burada o mübareğin, müteaddit ziyaretlerimde söylediklerinden ancak aklımda kalabilenlerden bir kısmına işaret etmeye çalışacağım.

"Üstad'dan dinlediklerim"

"Kardeşi Abdülmecid Efendi Konya'da oturduğu için, bizi görünce hemen onu sorar ve onun iyilik haberlerini beklerdi. Ben de zaten Abdülmecid Efendi ile tam temasta olduğum için, Üstada gideceğimi önceden Hoca Efendiye söyler, selâmını götürürdüm. Birkaç defa Üstad'dan; **'Abdülmecid'i on beş sene okuttuğunu, şimdi onun gibi bir âlim ne Türkiye'de ne de Mısır'da yoktur'**, dediğini işittim.

"İlk ziyaretlerimde; bu acizi de talebeleri içine aldığı ve dualarına dahil ettiğini tebşir ile, **'Ben talebelerimin yalnız kendilerini değil, onların ana babalarını ve diğer yakınlarını da dualarıma alıyorum.'** buyurmuştu.

"Birkaç defa, Said Gecegezen'le beraber gittik. Üstad bizi omuz omuza beraber görünce çok sevirdi. Bir defasında, Müfessir Mehmet Vehbi'nin, Risale-i Nur'u çok takdir ettiğini söyleyerek, ahfadından olanlar selâm gönderdi. Başka bir vakitte Emirdağ'da, **'Mevleviler, ehl-i dalâlete mütemadiyen tokat vuruyorlar. Konya'da bulunan Mevlevilere selâmımı söyle'** demişti.

Ayrıca, **'Feyzi'ye selâm ediyorum'** diye Feyzi Halıcı'ya da selâm göndermişti. Aynı yıllarda, Mehmed Kayalar'ın hizmetleri çok şaşıaalıydı, Üstad da onu çok seviyordu ki, belki üç dört ziyaretlerimde ondan, **'Kahraman Kayalar'** diye sitayişle bahsettiğine şahit oldum. Hattâ yanındakilere, **'Getirin Kayaların yazdığı mektubu, okuyun kardeşime'** buyurup, **'Kayalar da Konyalı'** demişti.

"Ben, Üstada yapılan bed muamelelerden dolayı Menderes'e hiddetlenip, çokça da tenkidde bulunuyordum. Bir gün Emirdağ'daki odasında Üstad, bana, **'Kardeşim, Menderes bize taraftardır; benimle görüşmek için bana iki mebus gönderdi, fakat ben kabul etmedim.'** dedi.

"Öğretmen A. Hamdi Savlı Ispartalı olduğu için, yaz tatili günlerinde Üstad'ın derslerine devam ediyordu. Ben de ona imrendiğim için bir Isparta ziyaretimde, yaz tatilinden istifade ile bir müddet yanlarında kalmak istediğimi söyledim. Üstad, **'Hayır olmaz'** dedi. **'Eğer sen Konya'da olmasa idin, Hamdi'yi oraya gönderirdim'** diyerek kabul etmedi.

"*Gazetelerde Üstada ve Nur talebelerine iftira ve sataşma yazıları çokça neşredilirdi.* Benim de bunlara karşı, o zamanın Hür Adam gazetesinde birkaç tane

makale şeklinde yazılarım yayınlanmıştı. Herhalde Üstad bunlardan haberdar olmalı ki, bir gün Emirdağ'da, yazılarımın devam edip etmediğini sordu. 'Yazmıyorum' deyince, '**Hayır, yaz, yaz**' buyurmuşlardı.

"Konya'dan bir bayram günü, merhum Dr. Sadullah Nutku, Said Gecegezen, Osman Yıldız ile beraber beş kişilik bir grup halinde, bir taksi ile Emirdağ'a gidip Üstad'ın odasında kabul edildik. Üstad, yine karyolasında bizlere hitaben, '**Ben bayramlarda kimse ile görüşmüyordum, Isparta'dan da bu sebeple buraya gelmiştim, ama şimdi sizleri, Seydişehir ve havalisi namına kabul ediyorum**' demişti. O sıra yine bizlere, yüzüne fazla bakmamamızı ihtarla, nazardan kendisinin rahatsız olduğunu ilâve etmişti.

"Hizmetin içindeyim"

"Üstada ve Nurlara ünsiyetim arttıkça, kendimi hizmetin içinde hissediyordum. Bütün meşgalemi ve faaliyetimi Nur Risalelerini okumaya ve yaymaya sarf etmekte idim. Ankara'da büyük mecmuaların matbaalarda basım işine de başlanmıştı. Sık sık Ankara'ya gidiyor, orada çalışan faal Nur talebeleri ile tanışıp bazen günlerce yanlarında kalarak hizmete yardımcı oluyordum. Hattâ, Mektubat'ın ilk baskısı yapılırken noktalama işinde bir nebze, merhum Atif Ural'la beraber çalışmıştım. Zübeyir, Sungur, Ceylan ve Abdullah Yeğin'in hallerini çok beğenir, kendimin de onlar gibi her işi bırakarak, bütün varlığımla Risale-i Nur'la çalışmayı arzuluyordum. Nurun daktilo yazıcısı hava binbaşı Merhum Hayri Beyi, bütün malzemesi ile birlikte bir gün gizlice Evdereşe'ye götürdüm, oturduğum lojmanın bir odasını da kendisine tahsis ettim. Orada birkaç ay çalışarak, büyük Tarihçe-i Hayat'ın eski yazılı parçalarını daktilo ile yeni yazıya çevirdi. Ben de noktalama işlerini yaptım, sonra hazırlanan kısımları parçalar halinde Ankara'ya ulaştırdık.

"Ben çoktan beri bir Mustafa bekliyordum"

"Zannediyorum, **1958 senesi** idi. Üstadı ziyaret için Isparta'ya gitmiştim. Üstad, o sırada hizmetçilerin hepsi Ankara'da hapis oldukları için, evinde yalnız kalmıştı. Gerçi evin sofası ile öteki odalarında Mustafa Gül Ağabeyle, Küçük Ali Ağabey de gözüme ilişmişlerdi. Fakat onlar, ziyaretim esnasında Üstad'ın odasında bulunmadıkları için ben, Üstadla baş başa kalmıştım. Bana, yanındaki yardımcı ve hizmetçilerini hapse koymaktaki maksadın, '**kendisini yalnız bırakarak müşkül bir vaziyete sokmak**' olduğunu anlattı. Ayrılmak için ben ayağa kalkınca, Üstad da kalktı, bu hiç görmediğim bir haldi, benimle beraber odasının kapısına kadar beraber geldi, orada bana şöyle dediğini hiç unutamam: '**Ben çoktan beri bir Mustafa bekliyordum, meğer o Mustafa senmişsin.**'

"Risale-i Nura mani olan Valiye Üstad'ın selâmı"

"**1959 yılında**, Diyarbakır başta olmak üzere, Nurların camilerde okunmasına başlanmıştı. Bizler de Konya'da aynı hareketin içine girdik. Fakat, Vali Cemil Keleşoğlu, bizlere, camilerde böyle aşikâre okutturmamak için, polis kanalından

olanca gücü ile her türlü baskı ve tazyikatı icra etmekteydi. Çok tahkir ve hakaretlere maruz kalırdık. Hattâ bir kısım arkadaşlarımız da, bu sebeplerle karakollarda defalarca dövülüp tartaklanmıştı. Buna rağmen hiçbirimizde ne korku, ne de bir yılgınlık eseri görülmemiştir.

"Dr. Sadullah Nutku, bu hengâmede Üstad'ın ziyaretine gitmişti. Üstad, Nutku'ya, **'Madem ki Konya gibi dindar bir şehrin valisidir, o valiye selâm veriyorum'** diye, Keleşoğlu'na selâm göndermişti. Sadullah Bey, *'Ben, böyle bir adama bu selâmı nasıl söyleyebilirim'* endişesi ile biraz tereddütten sonra, bizlerin de ısrarı ile Valinin makam odasına girdi ve selâmı tebliğ etti. Vali Bey, hiçbir şey demeden sadece Sadullah Nutku'nun yüzüne bakmakla yetinmiş. Bunu Sadullah Bey, yanından çıktıktan sonra bize anlattı.

"Öğretmenlikten istifa, hizmette istihdam"

"Ben de, öğretmenlikten ayrılarak, kendimi tamamıyla Nur hizmetine vermek düşüncesine kapılmışım. Arkadaşlarımdan bir kısmı buna taraftar değillerdi. Bir gün, valilikten bana resmi bir yazı geldi, yazıda bir husus için makama gelmem isteniyordu. Belirtilen günde Vali Beyin makam odasına girdim. Merhum Cemil Bey, biraz asabi ve hiddetli idi. Bana, hangi hakla camilerde risale okuduğumu ve maksadımın ne olduğunu sordu. Kendimiz için okuduğumuzu ve arzu edenlerin de istifadesinden başka bir maksadımız olmadığını ifade edince, Vali Bey daha da öfkelendi; *'Ey arkadaş, bütün kuvvetimle peşindeyim... Anladın mı?'* dedi ve çıkmamı söyledi.

"Bir müddet sonra da bana, Abdurreşit (Evdereşe) okulundaki vazifemden, Yunak kazasına bağlı Honamlı Köyü Okulu öğretmenliğine naklen tayin edildiğime dair kararname tebliğ edildi. Buna, *'İstifam için iyi bir sebeptir'* diye sevindim. Fakat, yine arkadaşlarımdan bir kısmı, *'Üstada danışmadan istifa etme'* diyorlardı. Ben kesin kararlı olduğum halde, arkadaşlarımlı kırmamak için Said Gecegezen'le Isparta'ya gittik. Az önce Üstad'ın Emirdağ'a hareket ettiğini söylediler; hemen arkasından bir kamyonla biz de yola koyulduk ve Emirdağ'a ulaştık. Üstad'ın evinde Zübeyir Ağabey'le karşılaştık, yanında başka kimse yoktu. Vaziyeti kendisine anlattık. O da bizlere gülerek, Üstad'ın biraz önce Eskişehir'e gittiğini, ayrılırken de kendisine, **'Benim misafirlerim gelecek, benim yerime onlarla konuşasın diye seni bırakıyorum'** dediğini anlattı. Bize yemek hazırladı, uzun uzadıya konuşup, ta akşam vakitlerine kadar hoş sohbetler ettik. Hem anladık ki, Üstad, kimsenin dünyevi işlerine karışmak istemiyordu.

"Üstada rüyalarımı tabir ettiriyordum"

"12 Ekim 1959 tarihli istifa dilekçemi valilik makamına verdim. Dilekçenin bir suretini de, o zaman İmam Hatip talebesi olan Ahmet Gümüş'le Üstada gönderdim. Üstad, dilekçeyi yanındakilere okutur ve **'Aferin zaten Konya'ya öyle bir kahraman lâzımdı'** diye iltifatta bulunur. Böyle olduğunu, yanındaki hizmetkârları, o vakit, *'İstifanamenizi Üstadımıza okuduk, Üstadımız da böyle dedi'* diye bana bir

mektupla bildirmişlerdi.

"Evdereşe'deki çalışmalarımız çok feyizli geçmişti. Orada iken gördüğüm rüyaları dahi Üstada yazar, tabirlerini isterdim. Üstad da kısa cevapları ile hayra yorardı. Bunlardan, o vakitlerde dokuz yaşında bulunan masum küçük kızım Ayşe'nin bir Ramazan sabahı gördüğü rüya ise çok manidardı. Onu da Üstada yazmıştım. Ayşe'nin rüyasında, Üstad'la Peygamber Efendimiz (asm) beraber olarak bizim eve gelmişler, Ayşe'nin vasıtasıyla büyük ve küçük olmak üzere, iki nevi yazılı kâğıtları dağıtmamız için bizlere göndermişlerdi. Üstad, bu rüyaya karşı, **'İnşallah o Ayşe dahi, aynen Said'in haremi gibi imana hizmet edecek'** buyurmuştu. İşte o Ayşe şimdi, el'an yirmi seneden beri, Kur'an Kursu hocası olarak hizmette olup talebe yetiştirmektedir. Hem, rüyanın bir diğer kısmının da tabiri, aynen çıkmış, Üstad, birkaç ay sonra evimize teşrif buyurmuşlardı.

"Abdülmecid Efendi ile görüşmelerim"

"İstifadan sonra, öğretmen lojmanını boşaltmış, Said Gecegezen'in maddi yardım ve desteğiyle şehir merkezinde güzel bir evi kira ile tutup taşınmıştım. Bütün çalışmalarımız, kardeşler arasında güzel bir âhenk ve tenasüt içerisinde devam ediyordu. Üstad dahi yanına gelenlere çokça Konya'dan sitayişle bahsedermiş. Yeni evime Abdülmecid Efeninin bir defa teşrif ettiklerini hatırlıyorum. Fakat ben kendilerini evlerinde fazlaca ziyaret ederdim. Konya'dan Isparta'ya, Üstada gittiğini de çok sonra öğrendim. Bir sohbetlerinde, Üstad'ın kendisine,

'Abdülmecid, merak etme, ömrün uzundur. Ben kaç sene yaşarsam sen de tam benim kadar yaşayacaksın.'

dediğini neşe ile anlatır, Hazret, *'daha ömrüm çok'* diye ilâve ederdi. *Hakikaten mukadderat da öyle tecelli etti. Üstad 1293 doğumlu olarak 1960 yılında vefat etti. Abdülmecid Efendi de yine Rume 1300 doğumlu ve 7 yaş farkı ile, milâdi 1967 senesinde Üstad'dan tam yedi sene sonra vefat etti.*

*"Bir defa kendisine, ilk İstanbul seyahatinde Üstad'ın yanında olup olmadığını sordum. **'Evet, yanında beraber idim'** dedi. Van'dan karayolu ile Trabzon'a, oradan da denizyolu ile İstanbul'a geldiklerini ve uğradıkları her yerde kendilerini valilerin, paşaların misafir ettiklerini söylemişti. Üstad, Abdülmecid'e Kamus-u Okyanus kitabını uzatır. **'Aç bir yerini Abdülmecid'** der. Sonra kitabı Üstad eline alıp açılan sahifeye bir göz atar, tekrar kitabı takip etmesi için Abdülmecid'e verir ve takib ettirir. Abdülmecid, *'Açılan yerin sanki fotoğrafını almış gibi, bütün sahifeyi noksansız olarak takır takır ezberden okudu ve hiçbir yerinde de yanılmadı'* diye hayretle anlatmıştı.*

"Son Ankara, Konya ve İstanbul ziyaretleri"

"Üstad, ömrünün son ayları içerisinde bu üç şehre âni ziyaretler yaptı. Sonra anlaşıldı ki, bunlar aslında birer veda ziyaretiymiş. İlk ziyareti, Ankara'ya 1959 senesi Kasım ayının son gününde vuku buldu. Bunu o günlerin gazeteleri yazdı, bizler de okuduk. Fakat bu hâl, o zamana kadar 30-40 seneden beri dışarı çıkmamış veya çıkartılmamış bir şahıs hakkında yeni yaygaralara da vesile oldu.

"Üstad'ın Konya'ya gelişi"

"Bizler, Üstad'ın Konya'ya geleceğini bir gün önceden haber almıştık. Üstad, 9 Aralık 1959 Çarşamba günü öğleye yakın Mevlâna Türbesine gelecekti. Bu haber ağızdan ağıza yayılınca, aynı gün Sultan Selim Camii ile Türbe civarı, sabah erken saatlerden itibaren dolup taşmaya başladı. Polisler de, meydanı muhafazaya alınca, gelip geçenlerin dikkatlerini celbediyor ve alan, daha da kalabalıklaşıyordu. Öğle ezanları okunmaya başladı; Üstad daha gelmemişti. Namaz için camiye girildi, namazlar kılındı, camiden çıktık. Fakat ne görmeliydi ki, manzara çok hazin ve dehşetli. Sanki Konya'nın umum zabıta kuvveti orada vazifelenmiş, Türbe meydanını çepeçevre saran atlı veya yaya polisler, camiden çıkanlarla, cadde ve sokaklardan geçenleri itekleyip kakıştırmak etrafa dağıtıyorlardı. Üstad'ın taksisi, cami kapısının yakınındaki asfalt caddenin kenarında tam Türbe kapısının karşısına gelen bir yerde durmuştu. Bir müddet oradaki ahali, meydanda duran Üstad'ın arabası ile, haşin tavırları içindeki polislerin hareketlerine seyirci oldu. Koca Sultan, arabanın içinde idi, onu kimse ile görüştürmek istemiyorlar ve yanına da yaklaştırmıyorlardı. Halbuki öz kardeşi Abdülmecid'in evi bile, meydana muttasıl ve çok yakın bir yerde idi.

"Dikkat ediyorum, bütün bu sert tavırlı kovalamacalara rağmen, oradaki ahali katiyyen dağılıp gitmiyor, aksine, kadın erkek, herkesin gözü ve dikkati, nasıl olsa da, Bediüzzaman'ı bir görebilsem noktasında toplanıyordu. Bu hengâme içerisinde, Üstad arabasından indi, namazını kılmak için, camiye, batı kapısından girdi. Namazdan sonra camiden çıkıp Türbeye girdi ve Hz. Mevlâna'yı ziyaret etti. Ziyareti müteakip yine otomobiline bindi ve o yorgun hali ile ve hiçbir kimse ile görüştürülmeden, geldiği yere, yani Isparta'ya dönmek zorunda bırakıldı. Ve Üstad da, halkın şaşkın bakışları karşısında ve yine bir zabıta ekibi refakati ile, sokaklara dolup taşan insan kalabalıkları arasından sükûnetle, sessiz, sedasız geçip gitti.

"Üstad'ın Konya'ya ikinci gelişi"

"O hüzünlü 9 Aralık ziyaretinden dolayı hepimiz fevkalâde müteessir ve derin bir ıztırap içindeydik. Bir gün Sadullah Beyin muayenehanesine uğradım. Oradaki sohbet ve istişaremizde, Üstadı, tekrar teşrifi için, Konya'ya davet etmeye karar verdik ve o anda hemen bir davetiye mektubu yazdık, mektubu Hasan Nevruz'la Isparta'ya gönderdik. Nevruz, ziyaretten döndü, Üstad'ın davete karşı, **'On gün sonra geleceğim'** dediğini bizlere nakletti. Artık dünyalar bizimdi, sevincimize

payan yoktu. Hem de Üstad'ın bundan sonraki âhir ömrünü Konya'da geçirmesini arzu ediyorduk. Bir taraftan da, camilerde Risaleleri okuma faaliyeti devam etmekteydi. Üstad'ın gelip oturacağı yer olarak, benim kalmakta olduğum güzel evi, kardeşlerle tensib edip, tefrişine başladık; köşedeki büyük odayı, aynen Isparta'daki kendi odasının tarzında, hattâ ondan daha parlak bir şekilde döşedik. Ben de, yine bu eve yakın bulunan başka bir evi 110 lira aylıkla kiralamıştım ki, Üstad gelince ben oraya taşınacaktım.

"Hasan Nevruz, ziyaretten birkaç gün sonra, camide kitap okumaktan tevkif edilip hapse düştü. Av. Bekir Berk de, tevkife itiraz için gelmiş, Rifat Filizer'in muhasebe bürosunda Said Gecegezen de yanımızda olmak üzere beraber çalışıyorduk. Vakit, ikinci raddeleri idi ki, birden bire, Üstad'ın Konya'ya teşrif randevusunun tam onuncu gününde olduğumuzu hatırladım. Üstad o sıra İstanbul'dan Ankara'ya gelmişti. Hemen, haber var mı, diye Halıcı Sabri Amca'nın dükkânına koştum, orada oğlu Feyzi vardı, '*Ankara'dan saat 11'de hareket etmişler*' dedi. Tekrar muhasebe bürosuna koştum, çabukça aramızda iş bölümü yaptık. Çünkü vakit geçmek üzere olduğundan acele etmek lâzım geliyordu. Gecegezen, Üstadı karşılamak üzere bir taksiye atlayıp Ankara yoluna çıktı. Ben de önceden hazırladığımız evime gittim. Rifat'la Bekir Berk de orada, yani büroda kaldılar.

"Günlerden 5 Ocak 1960 Salı, ikindiden biraz sonra idi, hava çok yumuşak, hafif, ince bir yağmur çiseliyordu. Eve varınca, Üstad'ın hemen gelmek üzere olduğunu çocuklara söyledim. Evde benim ailemle beraber temizlik ve tertip çalışmalarında canla başla gayrette bulunan Mustafa Amcanın refikası Fatma Hanım Teyze de vardı. Zaten Teyze Hanım, bizim evin annesi gibi günlerden beri, Üstadı beklemekteydi. Bu yoğun hazırlık çalışmalarımızdan haberdar olmalı ki, 29 Aralık 1959 tarihli Cumhuriyet gazetesinde, '*Said Nursi Konya'ya mı taşınıyor?*' başlıklı bir manşet haberle, başka bir gazetede de, '*Nurcular, Konya'da Said Nursi için biri Meram'da, biri de Türbe civarında olmak üzere iki köşk hazırlıyorlar*' başlıklı haberler neşredilmişti.

"Ben eve vardıkdan 8-10 dakika sonra Üstad'ın arabası, kapımızın önüne gelip durdu, yanlarında Said Gecegezen yoktu, meğer Said daha yola çıkmadan onlar şehre girmişler, fakat evin yerini bilemedikleri için, şehirde biraz dolaştıktan sonra Said'in yağ dükkânına varmışlar, oradan babası Mehmet Ali Amca'yı alarak gelebilmişler. Polis cipi de, sokağımızın az ilerisinde, birkaç tane polisle, âdeta Üstad'ın muhafızları gibi durup park etmişti. Ortalıkta bir sükûnet ve hattâ sevinç vardı, o eski bed ve sert muamelelerden artık hiçbir eser görülüyordu. Üstad, tebessümle otomobilinden indi, çok keyifli olduğu, halinden anlaşılıyordu. Bir koltuğunda ben, diğer koltuğunda da Zübeyir Ağabey olmak üzere, kendisini evin merdivenlerinden çıkararak, çok güzel şekilde temizlenip döşenerek hazırlanan odasına götürdük.

"Ben kendi irademle hareket etmiyorum"

"Kapıdan girerken, iki cephesi de açık köşe odayı görünce, '**Maşaallah,**

Barekallah, gazetelerin yazdığı kadar varmış' dedi. Odada sanki gençleşmiş ve delikanlı gibi olmuştu, çok neşeli ve hareketliydi. Az sonra, Sadullah Beyle Sabri Amca da geldiler. Sadullah Bey, karakolda polisler tarafından biraz tartaklanıp tahkir edildiği için, üzgün ve durgun görünüyordu. Ayakta iken Üstad, gülerek Sadullah Beye döndü ve **'Ne üzülyorsun yahu, bu kaç paralık şeydir? Böyle hallerde beni hatırla, başıma gelenleri düşün'** diyerek teselli etti. Bizlere de müjde getirdiğini, Risale-i Nur'un, dünyaya yayılmakta olduğunu, yine ayakta ve çok sevinçli halde ifade ediyor, *hatta Ankara'da bir İngiliz gazetecisinin kendisine müracaatla, kabul ederse, haberlerini, memleketindeki gazetesine ulaştırmak için yanında gezmek istediğini, fakat kendisinin bu teklifi kabul etmediğini* anlatarak, şimdi dünyanın, Risale-i Nur ile alâkadar olmaya başladığına işaret ediyordu.

"Bu ayak üzeri verdiği müjdeleri müteakip, karyolasına yöneldi. *'Üstadım, ben yardımcı olayım'* dedimse de hiç ehemmiyet vermedi, bir delikanlı gibi hemen atlayıp, karyoladaki örtülü yatağın üzerine oturdu ve oradan konuşmaya başladı. Beni de muhatap etmek için kendisine en yakın bir yeri göstererek oraya oturmamı istemişti; ben ise, oraya, Zübeyir Ağabeyin oturması münasiptir diye, tereddüt gösteriyordum. Bunun üzerine, biraz sertçe, **'Zübeyir dışarılara baksın. Otur'** dedi ve beni yakınına oturttu. Zübeyir Ağabey de etrafla alâkalanmaya koyuldu.

"Sadullah Beye, kendi başındaki sarığın, sıhhi cihetten de bağlanmasının zaruretine dair bir rapor yazdırdı. Sabri Amcaya hitaben birkaç söz söyledi. Bir ara ben, şimdi hatırlayamadığım bir sebeple Üstad'ın yanından ayrılıp sofaya çıkmıştım. Şoförü Hüsnü, öteki odada ikinci namazı için hazırlık yapmaktaydı. Çok kısa bir aradan sonra, Üstad'ın ayrılmak üzere ayağa kalktığını bana duyurdular. Hemen yanlarına gittim, Üstad, ayakta ve hareket halinde idi. Şaşırıp kaldım, güya kadınlar çaydanlığı falan ateşe koymuşlar, çay ikram edecektik. Nazlanmaya başladım; *'Olur mu Üstadım, henüz bir istirahat etmiş değilsiniz, nasıl ayrılırsınız?'* gibi beyanlarımla, *'Gitmeyin Üstadım'* diye ısrar ediyordum. Benim ısrarlarıma karşı şöyle dediği halâ kulaklarımda çınlar,

'Kardeşim, ben kendi irademle hareket etmiyorum.'

"Bu cümleyi işitince, bir kelime de olsa söyleyemez oldum ve ısrardan vazgeçtim. Akşama yarım saat kadar bir vakit ancak kalmıştı ki Üstad, henüz ikinci namazını da kılmadığı halde hareketinde acele ediyordu. Yine bir koltuğunda ben, diğerinde Zübeyir Ağabeyle beraber, merdivenlerden aşağıdaki antreye indik. Evde bulunan diğer ağabeylerle, Fatma Teyze ve refikam Güleser ve küçük kızlarım da indiler. Orada Üstad, kısa bir fasılayla ayakta durup, o küçük topluluğa şu sözleri ile veda etti. **'Bu evi hem kendi evim, hem medresem, hem de kendi dershanem olarak kabul ediyorum'** dedi. Bu hitabı müteakip, hanımlar, cübbesinin kol tarafını, erkekler de elini öptüler, orada yeniden hepimize duacı oldu.

"Üstad Konya'da kardeşi ile görüşmedi"

"İşte, böylece evimizin bir buçuk saat kadar şeref misafiri olduktan sonra otomobile bindi. Kendileri arka koltukta yalnız halde, Zübeyir Ağabeyle ben de, ön koltuktaki şoför mahalline oturmuştuk. Direksiyonda Hüsnü vardı, evden ayrıldık, az sonra Abdülmecid'in, Türbenin çok yakınında bulunan evinin kapısı önüne geldik. Üstad, otomobilin içinde oturmakta iken, Hüsnü kapıyı açıp, evi haberdar etti. Fakat ne yazık ki, Abdülmecid Efendi evde yoktu. Yeni Öğretmen olmuş olan genç kızı Saadet Hanım, merdivenlerden koşarak gelip otomobilin açılan arka kapısından, Amcası Üstad'ın kollarına kendini atarcasına, amcasının elbisesine de olsa sarıldı. Üstad da, geniş pardesülü kolunu Saadet Hanıma uzattı ve onun, yüzünü gözünü rahatça sürüp okşamasına imkân bahşetti. Bu an, genç Saadet Hanım için belki en saadetli bir andı, ama ne çare ki, Abdülmecid evde olmadığı için, Üstad, öz kardeşi ile görüşmekten yine mahrum kalıyordu.

"Evet; Üstad, bundan önceki ilk ziyaretinde hükümet marifetiyle Konya'da hiç kimse ile görüştürülmediği gibi, bu defa da evine kadar geldiği halde bir su-i talih eseri olarak çok sevdiği Abdülmecid'le yine görüşemedi. *Gerçi, Şâhitler'in Dilinden arkadaşımız, Üstadla beraber Abdülmecid'in evinde namaz kılıp, kahvaltı yaptıklarını söylemişlerse de, bunların gerçekte hiç alâkası yoktur. Belki bunlar bazı gazetelerin uydurma haberlerinden kaynaklanan şayialar ve yanlışlıklar olabilir.*

"Yanlış bilgiler"

"Meselâ; o günlerin 20 Aralık 1959 Pazar tarihli Cumhuriyet gazetesinde,

'...Said Nursi, son yirmi gün içinde şehrimize (Konya) üç defa gelmiştir... Ziyaretlerin sonuncusu bu sabah saat dörtte vuku bulmuş... Kardeşi Abdülmecid ve tüccardan Said Gecegezen'i ziyaret ettikten sonra sabah namazını kılmış ve derhal Ankara'ya dönmüştür'

diye yazılan şu sözde haberin gerçekte ne uzaktan ve ne de yakından hiçbir alâkası yoktur. **Haber tamamiyle yalan ve uydurmadır.** Zaten böyle bir haber, Cumhuriyet'ten gayri, o tarihlerde yayınlanan diğer gazetelerin hiçbirinde çıkmamıştır. Meseleyi, Üstad'ın görüşüp görüşemediğini, Hüsnü Bayram'dan sordum. 'Hayır, görüşmeleri kısmet olmadı' dedi.

İşte şimdi uydurmalar, maatteessüf herhangi bir inceleme ve tahkike tabi tutulmadan, Necmeddin Şahiner'in ve Abdülkadir Badıllı'nın yazdığı tarihçe kitaplarına da aynen yansımış, böylece, bilinmeyerek olsa bir yanlışlıklar halkası meydana gelmiştir.

"Yine Badıllı ile Şahiner'in kitaplarında Üstad'ın, Konya'yı, 19 Aralık 1959 Pazar, üç defa ziyaret ettiği yazılmış ise de, bunun üçü de yanlış ve gerçek dışıdır. Evvelâ, Üstad Konya'ya üç değil iki defa gelmiştir. Burada 19 Aralık'la 20 Aralık diye karıştırılarak gösterilen bir fazlalık, sırf Cumhuriyet gazetesinin o günlerdeki hayal mahsülünden başka bir şey değildir. Bu tarihlerde Üstad'ın Konya ziyareti diye bir hadise katiyyen mevcut değildir. Öteki tarihler ise, yukarıda da tafsilatıyla anlattığımız gibi, birincisi ve çok hüzünlü olanı, **19 Aralık 1959**

Çarşamba gönündedir ki, bu iki arkadaşımız, Üstad da o günün acı hatırası için Konya dönüşünden sonra Afyon şekvasına zeyl olsun diye bir lâhika mektubu yazdığı halde, bunu kitaplarında lâyıki ile aksettirmediler. İkinci ziyaret ise; yine yukarıda anlattığımız gibi, vâki davetimiz üzerine Üstad'ın, **5 Ocak 1960 Salı günü**, ikindi üzeri Konya'ya teşrifleridir. Bu hâdise de, kitaplar da yine bir sehiv hatası olarak 6 Ocak 1960 diye kaydedilmiştir. Mâlum olduğu üzere, herhangi bir vak'a, gazetelerin ancak bir gün sonraki nüshalarında neşredilebilmektedir. İşte bu küçük sehiv de, böylece bu sebepten kaynaklanmış oluyor.

"Şimdi yeniden dönüyoruz Abdülmecid'in evine. Genç Saadet Hanım kardeşimiz, kâfi derecede, Üstadı, cübbesi üzerinden hasretle kucaklayıp öptükten sonra, ona ve o eve veda edilerek otomobilin kapısı kapatılıp hareket edildi. Zaten şoför Hüsnü'den gayri hiçbirimiz arabadan inmemiştik. İstanbul caddesinden Emirdağ istikametine doğru gidiliyordu. Şehrin kenar semtine gelince otomobil durdu ve artık orada bana inmem ihtar edildi. İndim, hemen. Üstad'ın oturmakta olduğu koltuğa açılan arabanın arka kapısını açarak Üstada hitaben; *'Üstadım, o ev sizindir ve size tahsis edilmiştir. Ben kira ile başka bir ev tuttum, hemen oraya taşınıyorum. Sizin gelmenizi bekleyeceğiz'* dedim. Üstad; **'Hayır olmaz, sen orada otur, çıkma?'** buyurdu. Ben oradan mahzun vaziyette evime döndüm. Sonra, kendisini takip eden polislerden işittik ki, yolları üzerinde ilk rastladıkları bir petrol istasyonunda akşam olmak üzere iken ikindi namazını eda etmiştir...

"Camide Risale-i Nur okuduğumuz için hapse konduk"

"Aylardan beri camilerde okumakta olduğumuz Nur derslerinden Üstad haberdar idi. Fakat, Konya'daki bu faaliyetimiz, valiliğin çok yanlış ve menfi tutumu yüzünden etrafa yanlış aksettirilmiş, başta polis dairesi olmak üzere, kardeşlerimize, karakollarda gayr-i kanuni, çok feci ve çirkin işkenceler tevessül edilmiş, devrin Demokrat mebuslarından birkaç tanesini bile maalesef iğfal ile, üzerimize saldırtmaya kadar varmışlardı. Bizler de bu hallere şevkle dayanıyor, hiç yılgınlık göstermeden cami derslerimize devam ediyorduk. İşte Üstad da, böyle bir hengâmede Konya'ya teşrif eylemiş, fakat bir buçuk saat gibi, çok kısa bir sohbetten sonra, ani olarak, **'Ben kendi irademle hareket etmiyorum'** diyerek ayrılıp gitmişti.

"Yine sabah namazı için kalkıp hazırlandım, İhlâs Risalesi isimli küçük kitabı da cebime koyup, Kapı Camiine geldim. Geçtiğimiz gecenin öncesinde yanımızda olan

Üstad, şimdi artık yanımızda değil; bizler de, ondan bir gece sonrasının sabahında yani 1960 senesinin 6 Ocak Çarşamba gününün sabah namazı vaktinde camide idik. O sabah, camide ve etrafında, o vakte kadar belki de hiç görülmemiş bir manzara ile karşı karşıya idik.

"Sivil ve resmi olarak kalabalık bir polis ekibi caminin içine dağıtılmıştı. Namaz kılındı, cemaat dağılırken, benim 8-10 kişi, önümü keserek; '*Arkadaş, bu defa okuyamazsın, okutmayacağız...*' gibi sert ihtarlar yaptılar. Ben de; '**Hayır... Biz okuruz, siz de vazifenizi yaparsınız**' diyerek, hızla aralarından geçip, minberin yan tarafına, her zaman olduğu gibi, arkadaşlarımızla beraber oturduk. Ben cebimdeki İhlâs Risalesi'ni çıkarıp okumaya başladım. Bu sefer polisler, işi uzatmaya hiç imkân vermeden, biz beş arkadaşı, o şafak vaktinde, hükümet konağındaki emniyet dairesine götürdüler. Bu beş kişi benimle birlikte, merhum Dr. Sadullah Nutku, merhum Osman Yıldız, Hasan Helvacılar ve Mazhar İyidöner'den ibaretti. Emniyet ve adliye dairelerindeki uzun ifade ve sorgulamaları müteakip aynı gün, yani 6 Ocak 1960 Çarşamba, ikinci vakti sıralarında mevkufen, hapishaneye gönderildik. Mazhar'la beni, onuncu koğuşa, öteki arkadaşlarımızı da altıncı koğuşa verdiler. Böylece, bir gün önce aramızda olan Üstad'ın, ani olarak birdenbire kalkıp gitmesinin izahı, bu olayların zuhuru ile daha da açığa çıkmış oluyordu. Sanki Üstad, bu vak'aları bir gün öncesinden aynen görüp anlamıştı da, o sebepten ayrılıp gitmişti.

"Hapishanede kalmak için yarış halindeydik"

"Bizlerin birkaç gün önce hapsedilen Hasan Nevruz da 9.koğuştaki idi. İki hafta sonra, üç arkadaşımızı daha, Said Gecegezen, Hasan İlkbahar ve Hüsmen Duran'ı evlerinden toplayarak yanımıza getirdiler. Böylece, hapishanede dokuz kişilik bir ekip teşekkül etmiş oldu. Orada neşemiz ve moralimiz çok yüksekti, koğuşlardaki hapis arkadaşlarımızla iyi anlaşılıp, kaynaşabiliyorduk. Onları her bakımdan teselli ediyor, beraberce her gün risaleleri okuyor, namazlarımızı cemaatle kılıyorduk. Yaşlı, genç birçok kişi namaza başladı ve Nur Talebesi oldu. Koca Konya Hapishanesi, adetâ büyük bir Nur dershanesi haline dönüşmüştü.

"İçimizde, düştüğünden müteessir hiç kimse yoktu; hepimiz iman hizmetinin bu defa hapishanede olduğu kanaatini taşıyorduk. Bir gün, Ereğlilili Ali Tayyar, Üstadı ziyaret için Emirdağ'a giderken yanımıza uğradı. Bizler de, o arkadaşımıza, '*Üstad'ın bizim için üzülecek bir şey olmadığından bahisle, selâmlarımızı götürmesini ve dua buyurmasını*' tembihlemiştik. Ali, ziyaretten dönüşte tekrar yanımıza geldi. Üstad'ın hepimize, ayrı ayrı selâm ettiğini, kimlerin ve kaç kişinin hapiste olduğunu sorup öğrenmesi üzerine de, '**Çok olmuş, bir kişi olsa kâfi idi, haydi sıkılmasın diye yanına bir daha olsun...**' dediğini ifade ile, '**Benim sıhhatim müsait olsa idi, şimdi, Konya Hapishanesinde bir sene kalmaya razı olurum**' diye ilâvede bulunduğunu bizlere nakletti. Artık, sevincimize payan yoktu, bu haber üzerine şevkten dolup taşıyorduk. Hapis müddetinin bir sene olacağı yorumu ile, fakat, bu bir senelik zaman iki kişi üzerinde kalacağı düşüncesiyle, her birimiz o bir senelik hapse can-ı gönülden sahip çıkıyor ve hattâ yarış ediyorduk.

"Hapsimizin dört veya beşinci günlerinde, Üstad'ın, Ankara'ya yönelik seyahatinde resmen yolunun kesilmek suretiyle şehre sokulmadığını, geri çevrilerek, Gölbaşı'ndan Emirdağ'a gönderildiğini, radyo ve gazetelerden gözlerimiz yaşararak öğrendik. Ağır Cezadaki duruşmalarımız da başlamıştı. Heyetteki reis, benim dışımdaki arkadaşların tahliyesi ile, benim tutukluluğumun devamına karar verilmesini istiyor, fakat yanımda bulunan iki hanım üye, bunu kabul etmedikleri için mahkemelerimiz ve hapsimiz uzayıp gidiyordu. O günlerin basın yayını da hep, Bediüzzaman ve talebeleri ile meşguldü. Âdetâ bunun dışında başka günlük mesele yok gibiydi. Konya'nın malûm bir valisi, kalkıp gazetelere, '*Bunların kökünü kazıyacağız!*' şeklinde beyanatlar verebiliyordu.

"Böyle bir kargaşada, baştaki iktidar ise şaşkın ve kararsızdı. Üstad, belki de bunları, Ankara'ya kadar giderek uyarmak ve ikazlarda bulunmak için çabalıyordu, ama karşısında, maatteessüf korkak, pısırık insanlardan başka, ciddi muhataplar bulamıyordu. Hem, belki de bu son seyahatlerinde, arka arkaya gelen yolculuklarındaki sıkışmanın ve hatta aceleliğinin bir hikmeti de, dar-ı bekâya kavuşmasının alâmetleri gibi görünüyordu.

"En acı haber"

"Ramazan ayına girilmişti. Oruçlarımızı tutuyor, teravih namazlarımızı koğuşlarda cemaatle kılıyorduk. Leyle-i Kadire yakın, Martın 24. günü sabahı bir radyo haberi, ortalıkta bomba gibi patladı. Haberde, Üstad'ın Urfa'da vefat ettiğini bildiriyordu. Şoke olmuş ve hiç beklemediğimiz bu acı haberden şaşkına dönmüştük. Önce inanamadık, sonra bakıp gördük ki, havadis maalesef gerçek. Ah-ı vah ederek, ağlayıp sızladık, Yasinler ve hatimlerle mübarek Üstadımıza manevi hediyelerimizi ulaştırmaya çalıştık. Hapiste oluşumuz için böylesine bir sarsıntı, bizi daha ziyade sarsıp dağıtar ediyordu. Çünkü, etrafla haberleşmek için hiçbir imkâna mâlik değildik. Hem, onun son yolculuğunda, üzerimize düşen vazifeleri ifa etmekten de mahrum bulunuyorduk.

"İşte, muhitimiz böyle dört duvar arasından ibaret olduğu için, sıkıntımız, daha da şiddetini artırarak devam ediyordu. Üstad'ın vefatı zamanında hapiste olan, Konya'da bizlerden başka, bir de Ankara Hapishanesinde yalnızca Said Özdemir vardı. Türkiye'nin diğer yerlerinde, hiçbir Nur talebesi hapiste değildi. Bizden başka herkes, Urfa'daki büyük cenaze merasimine serbestçe koşabilmekteydi. Bu haller içindeyken bir yandan da mahkemelerimiz devam ediyordu. Benim mevkufiyetimin devamı ile, diğer arkadaşlarımla tahliyesine kuvvetli ihtimal ile bakılmakta iken, tam aksine 17 Mayıs'taki bir duruşmamızda, Said Gecegezen'le Hüsmen Duran'ın dışında hepimiz tahliye edildik. Biz hapiste tam dört ay, dört gün kalmıştık. Artık, Büyük Üstad'ın çok önceden işaret ettiği bir senelik müddeti tamamlamak üzere orada Hüsmen'le Gecegezen kalmışlardı. Hakikaten, onların da, sonradan bir yıllık zamanı ikmal etmeleri üzerine, tahliye edildiklerine hep beraber şahit olduk. Ve Koca Üstad'ın, hâdiselere ne derece şümüllü bir ihata ile muttali olduğuna taaccüple hayran kaldık. Ve Cenab-ı Hak'ın, bizleri öyle bir Üstada bağladığına nâmütenahi şükrettik...

"Tahliyeden sonraki dört beş sene içerisinde, çıkardığım mecmualar münasebetiyle, üç defa daha Konya Hapishanesinde yatıp çıktım. Fakat ben, mevzuyu şimdi burada bağlamak istediğim için, daha fazla teferruata girmek istemiyorum ve bu kadarlıkla iktifa ediyorum."

(Son Şahitler kitabının, üçüncü cildinden derlenmiştir...)